2025ལོའི་ཟླ་11ཚེས་25 ཕྱོགས་བསྡུས་གསར་འགྱུར། པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན།

རེས་གཟའ་མིག་དམར། 3

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སློབ་
གྲྭ་འབྲིང་ཆུང་གི་བསམ་བློ་ཆབ་སྲིད་དགེ་རྒན་གྱི་མི་
སྣ་གསོ་སྐྱོང་གི་ཆུ་ཚད་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མཐོ་རུ་
གཏོང་བ་དང་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་
པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཛུགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་ཆེད། ཉེ་ཆར། གྲོང་ཁྱེར་སློབ་གསོ་ཅུས་
དང་ལྷ་ས་དགེ་འོས་སློབ་ཆེན་གྱིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་
གཉེར་བའི་2025ལོའི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སློབ་གྲྭ་
འབྲིང་ཆུང་གི་བསམ་བློ་ཆབ་སྲིད་དགེ་རྒན་གྱིས་ཀྲུང་
ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་
བརྟན་པོར་འཛུགས་པའི་ཆེད་དོན་གསོ་སྦྱོང་འཛིན་
གྲྭ་དེ་ལྷ་ས་དགེ་འོས་སློབ་ཆེན་གྱི་རིག་གཞུང་སྙན་ཞུ་
ཚོམས་ཆེན་དུ་སློབ་འགོ་ཚུགས་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་
ཡོངས་ཀྱི་བསམ་བློ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྐང་འཛིན་དགེ་རྒན་

དང་འཛིན་གྲྭའི་ཀྲུའུ་རེན་གྱི་མི་གྲངས་100གསོ་
སྦྱོང་ནང་ཞུགས་ཡོད།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་གསོ་ཅུས་ཀྱི་ཅུས་ཀྲང་
གཞོན་པ་ཉི་མ་མཚོས། ད་ཐེངས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི་
ཏང་གི་སློབ་གསོའི་མཛད་ཕྱོགས་དང་ཀྲུང་དབྱང་གི་
མི་རིགས་ལས་དོན་གྱི་ཐབས་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་ལག་
བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པའི་བྱ་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་དགེ་རྒན་གྱིས་
ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་
དེ་སློབ་གསོ་གཏིང་ཟབ་དང་། ཁ་གསལ་པོ།
གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སློབ་མའི་
སེམས་ནང་རྩ་བ་ཚུགས་པ་དང་། མྱུ་གུ་འབུས་
པ། འབྲས་བུ་ཐོན་པ་བཅས་བྱས་ཏེ། མི་རིགས་
བསྐྱར་དར་གྱི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཕྲག་ཏུ་འཁུར་བའི་
དུས་རབས་ཀྱི་མི་སྣ་གསར་པ་གསོ་སྐྱོང་བྱ་ཆེད་དུ་

ཡིན་པ་རེད། ད་ཐེངས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དུས་ཡུན་ཉིན་
7ཡིན་ཞིང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་
ལེན་ཟུང་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུར་སྣང་ཆེན་བྱས་ཏེ། ཆེད་
དོན་འཆད་ཁྲིད་དང་། མཉམ་འགུལ་བགྲོ་
གླེང་། དཔེ་མཚོན་དབྱེ་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
བརྒྱུད། དགེ་རྒན་ལ་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་སྟོན་ཕྱོགས་དང་
སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་འཐབ་ས་མདུན་མ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་
རོགས་བྱེད་པ་དང་། དགེ་རྒན་ཡོངས་ཀྱིས་མི་སྣ་
གསོ་སྐྱོང་དང་། བརྒྱུད་རིམ་ཧྲིལ་པོས་མི་སྣ་གསོ་
སྐྱོང་། ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མི་སྣ་གསོ་སྐྱོང་བཅས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ། སློབ་གྲྭ་འབྲིང་ཆུང་གི་
སློབ་གསོའི་ཁྲོད་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཀྱི་གཅིག་མཐུན་
ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཛུགས་རྒྱུ་བཅས་ལ་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་རེད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་འབྲིང་ཆུང་གི་བསམ་བློ་ཆབ་སྲིད་དགེ་རྒན་གྱི་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་འཛུགས་པའི་ཆེད་དོན་གསོ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་སློབ་འགོ་ཚུགས་པ།
ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། རང་ལྗོངས་ཀྱི་
སྲོལ་རྒྱུན་བཟོ་རྩལ་མཛེས་རྩལ་གྱི་རིག་གནས་དར་
སྤེལ་གཏོང་བ་དང་། རྩལ་ནུས་མཐོ་བའི་དར་མ་
དང་གཞོན་ནུའི་དཔུང་ཁག་མགྱོགས་མྱུར་སྐྱེད་སྲིང་
བྱེད་པ། ལས་རིགས་ཀྱི་གཞུང་འཁྱོངས་གསར་
འབྱེད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱ་ཆེད། ཟླ་11ཚེས་22
ཉིན། གཅིག་རྒྱུན་གཅིག་འཛིན་དང་གཞུང་
འཁྱོངས་གསར་འབྱེད་ཅེས་པ་གཙོ་དོན་དུ་བྱས་པའི་
2025ལོའི་བཟོ་རིག་བུམ་པའི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
བཟོ་རིག་མཛེས་རྩལ་ལས་རིགས་ཀྱི་གཞོན་དར་ལག་
ཤེས་པའི་ལག་རྩལ་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོ་སྐབས་
གཉིས་པ་བོད་ལྗོངས་རིག་གནས་བློ་གསར་གླིང་ཐང་
གའི་སྒྱུ་རྩལ་རྟེན་མཛོད་ཁང་དུ་འགོ་ཚུགས་ཡོད།
འགོ་ཚུགས་མཛད་སྒོའི་རྣམ་པ་བརྗིད་ཉམས་
ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ
（གྲོང་ཁྱེར）6དང་རྫོང（ཆུས）42ཀྱི་གཞི་རིམ་གྱི་
སྲོལ་རྒྱུན་བཟོ་རིག་མཛེས་རྩལ་གྱི་གཞོན་དར་ལག་
ཤེས་པ་284མཉམ་དུ་འཛོམས་ཡོད། མི་རིགས་ཀྱི་
ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི《བཀྲ་ཤིས་ཞོལ་པ》ཞེས་པའི་
འགྱུར་ཁུག་དང་བསྟུན་ནས་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོ་
འགོ་ཚུཊ་ཤིང་། འགྲན་ཞུགས་པའི་འཐུས་མི་དང་
ཞིབ་དཔྱད་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་གྱི་འཐུས་མིས་
སྔ་རྗེས་སུ་བཟོ་བོའི་བསམ་འདུན་ནན་པོར་སྲུང་བ་
དང་གཞུང་དྲང་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་འགྲན་བསྡུར་
ཆེན་མོའི་ཆེད་ལས་རང་བཞིན་དང་དབང་གྲགས་
རང་བཞིན་ལ་ཐུན་མོང་ཐོག་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུའི་དམ་
བཅའ་བཞག་ཡོད། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཟོ་རིག་
མཛེས་རྩལ་མཐུན་ཚོཊ་ཀྱི་ཚོཊ་གཙོ་ཉི་མ་ཚེ་རིང་
གིས། སྐབས་འདིའི་བཟོ་རིག་བུམ་པའི་བཟོ་རིག་
མཛེས་རྩལ་གྱི་རྩལ་ནུས་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོ་ནི་ཤེས་
ལྡན་པའི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་
ཀྱི་མཛུབ་སྟོན་དང་བཀོད་སྒྲིག་བླང་བྱ་གལ་ཆེན་ཕྱོཊ་
ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། ལས་རིཊ་ཀྱི་ནང་
ཤེས་ལྡན་པ་འདེམས་པའི་ཚ་རླབས་ཤིག་འཕྱུར་བའི་
བྱ་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད། ད་ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་
སྒོའི་དམིཊ་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི་གཞི་རིམ་གྱི་ལག་
ཤེས་བཟོ་རྩལ་པར་ཐད་ཀར་ཕྱོཊ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་
དང་། ང་ཚོས་ཡོངས་བསྒྲཊ་དང་། དྲང་
གཞག གཞུང་དྲང་བཅས་ཀྱི་རྩ་དོན་གཞིར་བཟུང་

འགྲན་བསྡུར་རབ་དང་རིམ་པ་བྱས་པ་བརྒྱུད་ཕུལ་
བྱུང་གི་ཤེས་ལྡན་པ་འདེམས་རྒྱུ་རེད་ཅེས་བཤད།
བོད་ལྗོངས་སློབ་ཆེན་སྒྱུ་རྩལ་སློབ་གླིང་གི་
དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་བ་དང་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོའི་
དཔྱད་ཞིབ་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་ངག་དབང་
འཇིགས་མེད་ཀྱིས། ད་ཐེངས་ཀྱི་བཟོ་རིག་བུམ་
པའི་ལག་རྩལ་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོ་དུས་ཐོག་ཏུ་
སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཡོད། མི་རིགས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་
བཟོ་རིག་གི་སྣ་ཁ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། ལོ་རྒྱུས་
ཡུན་རིང་བ་དང་ཁྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་དོད་པ་
བཅས་ཡོད། ད་ཐེངས་བཟོ་བོ་གཞོན་དར་ལ་
འགྲན་བསྡུར་བྱས་པ་དེས་སླད་ཕྱིན་བོད་ཀྱི་བཟོ་
རིག་བྱ་གཞག་གི་ཕུགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་ལྷག་
པར་དུ་ཕུལ་བྱུང་གི་མི་རིགས་སྲོལ་རྒྱུན་རྒྱུན་འཛིན་
བྱ་རྒྱུར་ནུས་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་ཐོན་རྒྱུ་རེད་ཅེས་བཤད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། སྐབས་
འདིའི་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོའི་འགྲན་ཞུགས་རྣམ་
གྲངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་
ཐང་ག་དང་། འཇིམ་རྐོས། རྒྱན་གོས།
བསླས་འཐག རྫ་ཆས་སྒྱུ་རྩལ་སོགས་སྲོལ་རྒྱུན་
བཟོ་རྩལ་རིགས་36ཚུད་ཡོད། སྐབས་དང་པོ་
དང་བསྡུར་ན་སྐབས་འདིའི་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོའི་
གཞི་ཁྱོན་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་
འགྲན་བསྡུར་ནང་ཞུགས་མཁན་མི་གྲངས་དང་།
རྫོང（ཆུས）ལ་ཁྱབ་པའི་གྲངས་འབོར། དེ་བཞིན་
བཟོ་རྩལ་ཐོན་རྫས་ཀྱི་རིགས་བཅས་ཚང་མ་མངོན་
གསལ་དོད་པོས་མང་དུ་ཕྱིན་ནས། འཕར་ཚད་
བརྒྱ་ཆ་28.67དང་། བརྒྱ་ཆ་23 བརྒྱ་ཆ་11
བཅས་སོ་སོར་ཟིན་ནས། རང་ལྗོངས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་
བཟོ་རྩལ་མཛེས་རྩལ་ལས་རིགས་ཀྱི་དབྱར་མཚོ་རྒྱས་
པ་ལྟ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མི་མངོན་པའི་སྟོབས་
ཤུགས་གང་ལེགས་མངོན་ཡོད། འགྲན་བསྡུར་གྱི་
ལྟེ་བའི་ལག་རྩལ་འགྲན་བསྡུར་གྱི་ལྷུ་ཚིགས་དེ་ཟླ་11
ཚེས་23ནས་24ཉིན་བར་གཅིག་སྡུད་ཐོག་སྤེལ་བ་
དང་། འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོ་གཉེར་བ་ནི་ལག་རྩལ་
འགྲན་བསྡུར་གྱི་གར་སྟེཊ་ཤིག་ཡིན་པར་མ་ཟད།
བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་བཟོ་རིག་མཛེས་རྩལ་རིག་གནས་
གསོན་ཉམས་དོད་པོས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པ་ཞིག་
དང་། གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་དང་རིག་གནས་ཡུལ་
སྐོར་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་ལག་ལེན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་
ཡིན། （བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

2025ལོའི་བཟོ་རིག་བུམ་པའི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཟོ་རིག་མཛེས་རྩལ་ལས་རིགས་ཀྱི་གཞོན་དར་ལག་ཤེས་པའི་ལག་རྩལ་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོ་སྐབས་གཉིས་པ་འགོ་ཚུགས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉིན་ཤས་གོང་། གུང་
གཞོན་སྡེ་ཚོགས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་
ཆུས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་རིམ་ཁག་གཞི་རིམ་སྡེ་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་གཞོན་ནུ་རྐང་འཛིན་པ་
སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ནས་ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་
ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པའི་དགོངས་
དོན་གྱི་ཆེད་དོན་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱས་པ་རེད།
སྒྲོག་འགྲེལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག ཀྲུང་གུང་ལྷ་
ས་གྲོང་ཨུད་ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་སྲིད་ཁྲིམས་སློབ་དཔྱོད་
ཁང་གི་འཆད་ཁྲིད་དགེ་རྒན་ཀྲང་ཞའོ་ལི་ཡིས་པར་
རིས་དང་ཡི་གེ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་
བོད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་གཞོན་ནུའི་ལས་
དོན་གྱི་ལག་ལེན་དཔེ་མཚོན་ལ་དམ་པོར་དམིགས་པ་
དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་གསུང་བཤད་
གལ་ཆེན་དང་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་
ཡིག་ཆའི་དགོངས་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ཚང་འཛོམས་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་དང་། ལྟེ་བའི་
དོན་སྙིང་། ལག་ལེན་གྱི་བླང་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཐད་
བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་རེད།
ཁོང་གིས་གོ་བདེ་བའི་སྐད་ཆའི་ཐོག་ནས་རིགས་པའི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་། ཞིབ་
ཅིང་ཕྲ་བའི་གྲངས་གཞི་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་

ར་སྤྲོད་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གུང་གཞོན་སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་པ་དང་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་གཏིང་ཟབ་
དང་། གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་ཚང་འཛོམས་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་
བྱས་པས་ཚང་མས་ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི་འཆར་
འགོད་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་ཁོང་དུ་གཏིང་ཟབ་
ཆུད་རྒྱུར་རོགས་རམ་བྱེད་པ་དང་། དུས་སྐབས་
གསར་པའི་གཞོན་ནུའི་ཕྲག་ཐོག་གི་འགན་འཁྲི་ཁ་
གསལ་བཟོ་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ནས་གཞི་རིམ་གཞོན་ནུའི་
ལས་དོན་ལ་ལག་ལེན་གྱི་དམིགས་ཚད་གཏན་འཁེལ་
དང་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད།
སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ནུབ་རྒྱུད་འཆར་གཞིའི་
དང་བླངས་པ་ཕེང་ཡུན་གྱིས། ནུབ་རྒྱུད་འཆར་
གཞིའི་དང་བླངས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་ཕྱིས་
འབྱུང་གི་ལས་དོན་ཁྲོད་ངས་མུ་མཐུད་ནས་དད་སེམས་
ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། ལས་གནས་ཐོག་གཞི་ཚུགས་
ནས་འཇོན་ཐང་སྦྱོང་བ། གཞི་རིམ་དུ་གཞི་ཚུགས་
ནས་ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་སྒྲུབ་པ། དངོས་སྒྲུབ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཏང་ཐུགས་བློ་བདེ་པོ་དང་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་
ཆེར་གཏོང་བར་ང་ཡོད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་ལག་ལེན་
བསྟར་ཏེ། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱི་ཡུན་རིང་བདེ་
འཁོད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་ལང་
ཚོའི་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་

བཤད།

ཐེངས་འདིའི་སྒྲོག་འགྲེལ་གྱི་གཙོ་དོན་ཁ་གསལ་
བ་དང་། ནང་དོན་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ། རིགས་པའི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་ལྡན་པར་མ་ཟད། ལག་
ལེན་གྱི་དྲོད་ཚད་ཀྱང་ལྡན་པས་ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་
པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པའི་
དགོངས་དོན་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་སྤྱིར་ཐད་ཀར་ཁྱབ་པ་
དང་མི་སེམས་ལ་འཇགས་རྒྱུར་སྐུལ་མ་ཐེབས་ཡོད་
ལ། ལང་ཚོའི་སེམས་པ་ཏང་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་དུས་
རབས་གསར་པར་བྱས་རྗེས་འཇོག་པའི་བསམ་བློའི་
ཐུན་མོང་ངོས་འཛིན་གཅིག་སྡུད་ནུས་ལྡན་ཐུབ་ནས་རྒྱ་
ཆེའི་གཞོན་ནུ་ཚོའི་ལས་སྒྲུབ་ལས་གཏོད་ཀྱི་སྤྲོ་སེམས་
དང་བློ་སྟོབས་སྔར་བས་འཕེལ་ཏེ་རྗེས་མཐུད་ཀྱི་ལས་
དོན་སྤེལ་ཆེད་བསམ་བློའི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་ཀྱང་
བཏིང་ཡོད།
གུང་གཞོན་སྡེ་ཚོགས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོད་ལུང་
བདེ་ཆེན་ཆུས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཧྲུའུ་ཅི་གཞོན་པ་ཉི་
མ་ཚེ་སྐྱིད་ཀྱིས། ཕྱིས་འབྱུང་། ང་ཚོས་ཐེངས་
འདིའི་སློབ་སྦྱོང་གོ་སྐབས་སུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གཞོན་
ནུས་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་དང་། དང་བླངས་ཞབས་
ཞུ། གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་། གཞོན་ནུར་ཞབས་ཞུ་
སོགས་འཐབ་ས་མདུན་མའི་ལས་དོན་ཁྲོད་འགན་འཁྲི་
འཁུར་བ་དང་བྱས་རྗེས་འཇོག་རྒྱུར་སྔར་བས་སྐུལ་སློང་
བྱས་ནས་ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི་འགོ་ཡག་པོ་འཛུགས་
རྒྱུར་ལང་ཚོའི་སྟོབས་ཤུགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་
བཤད།

（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གུང་གཞོན་སྡེ་ཚོགས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་ཆེད་དོན་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར། རྒྱལ་
ནང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཞུགས་གྲངས་ཁྲག་ཁྲིག་ལྡན་
པའི་བོད་ཡིག་རྨང་སྟེགས་དཔེ་དབྱིབས་ཆེན་མོ་
སྟེ། ཉི་འོད་བོད་ཡིག་དཔེ་དབྱིབས་ཆེན་མོའི་
V1.0གྲུབ་འབྲས་ཡོངས་བསྒྲགས་ཚོགས་འདུ་
འཚོགས་ཤིང་། ཀྲུང་གོ་བཟོ་སྐྲུན་ཁང་གི་ཡོན་ཧྲེ་
དང་བོད་ལྗོངས་སློབ་ཆེན་གྱི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་བ་ཉི་
མ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་། པེ་ཅིང་ཀྲེ་ཕུ་ཧྭ་
ཀྲང་ཚན་རྩལ་མ་རྐང་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིས་མཉམ་
འབྲེལ་ཐོག་ཞིབ་བཟོ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། མིག་སྔར་
ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་
ཁྲིམས་སྲོལ་གཞིར་བཟུང་ཐོ་འགོད་སྙན་སེང་ལས་
དོན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཐོ་
འགོད་སྙན་སེང་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་རྗེས་དངོས་སུ་དྲ་
ཐོག་ཏུ་སྤེལ་ཏེ་སྤྱི་ཚོཊ་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་རེད།
ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་ན། ཉི་འོད་བོད་
ཡིག་དཔེ་དབྱིབས་ཆེན་མོ་V1.0ནི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
ཞུགས་གྲངས་ཁྲག་ཁྲིག་ལྡན་པའི་བོད་ཡིག་རྨང་
སྟེགས་དཔེ་དབྱིབས་ཆེན་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
དེར་བཀའ་རྟགས་དུང་ཕྱུར་288ལྷག་ཙམ་གྱི་སྤུས་
ལེགས་བོད་སྐད་གྲངས་གཞི་སྤྱད་ཡོད་ཅིང་། དེའི་
ནང་བོད་ཡིག་གི་ཚིག་དང་བརྗོད་པའི་གྲངས་གཞི་
རྐྱང་པ་དང་། རྒྱ་བོད་དང་བོད་དབྱིན་ཤན་སྦྱར་
གྲངས་གཞི། དེ་བཞིན་རྒྱ་བོད་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་
ཚིག་མཛོད་དཀར་ཆག་སོཊ་ཡོད། གྲངས་གཞིའི་
ནང་དོན་ཐད་གསར་འགྱུར་དང་། བཅའ་
ཁྲིམས། གསོ་རིག མཚན་ཉིད་རིག་པ། སློབ་
གསོ། རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས། ཚན་རིག་ལག་རྩལ་
སོཊ་ཁྱབ་ཁོངས་མང་པོ་ཚུད་ཡོད་པས། དེས་རྙོག་
འཛིང་ཆེ་བའི་སྐད་བརྡའི་གྲུབ་ཆ་དང་ཁྱབ་ཁོངས་
མང་པོའི་ཤེས་བྱར་ཁ་གཏད་ནུས་ལྡན་གཅོག་ཐུབ་པ་
དང་། བོད་སྐད་ཀྱི་བརྡ་དོན་ཤེས་རྟོཊ་དང་སྐྱེད་
གྲུབ་ཀྱི་ནུས་པ་གཏིང་ཟབ་ལྡན་ཡོད། དེ་བཞིན་དྲི་

བ་དྲིས་ལན་དང་ཕན་ཚུན་སྤེལ་རེས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་
ཆེན་པོ་ལྡན་ཞིང་། ནང་དོན་གནད་ལ་འཁེལ་བ་ཁ་
གསལ་ཡོང་བའི་བརྩོན་ལེན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།
བོད་སྐད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ལྡན་
པ་ཕུད། ཉི་འོད་བོད་སྐད་དཔེ་དབྱིབས་ཆེན་པོ་
V1.0ལ་ད་དུང་རྒྱ་སྐད་ལ་གོ་བ་ལེན་པ་དང་སྐྱེད་
གྲུབ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད། ཀུན་
འཕྲོད་རྨང་གཞིའི་དཔེ་དབྱིབས་ཤིག་ཡིན་པའི་ངོས་
ནས། དེས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཞབས་ཞུ་
དང་། འབྱུང་ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་། ཞིང་འབྲོག་
ཚན་ཞིབ། རིག་གནས་རྒྱུན་འཛིན། བོད་ལུགས་
གསོ་རིག་དང་བོད་སྨན་འཕེལ་རྒྱས་དང་ས་མཐོའི་
བདེ་ཐང་སོགས་ལས་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གི་དཔེ་
དབྱིབས་ཆེན་པོའི་ནང་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་སྤྱོད་ཆོག་པ་
དང་། མཐའ་མཚམས་གྲངས་རིག་བཅོས་སྐྱོང་
བྱེད་རིང་གི་སྐད་ཡིག་ལག་རྩལ་གྱི་དཀའ་གནད་ཐག་
གཅོད་བྱ་རྒྱུར་གཙོ་གནད་ཐོག་གཞོལ་ནས། དཔེ་
དབྱིབས་ཆེན་པོར་བརྟེན་པའི་གྲོང་ཁོངས་དང་ས་
ཁོངས་ཀྱི་བཅོས་སྐྱོང་ནུས་པ་དང་དམངས་འཚོའི་
ཞབས་ཞུའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུར་རམ་འདེགས་
བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་ནུས་རྒྱུ་གཙང་མ་གསར་སྤེལ་སོཊ་
འགག་རྩའི་ལག་རྩལ་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་རིག་ནུས་ཅན་གྱི་
འཕེལ་རིམ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། བོད་
ལྗོངས་སློབ་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཧྲི་ཉི་མ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚོགས་
པ་དང་པེ་ཅིང་ཀྲེ་ཕུ་ཧྭ་ཀྲང་ཚན་རྩལ་མ་རྐང་ཚད་
ཡོད་ཀུང་སིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་བོད་སྐད་ཀྱི་དཔེ་
དབྱིབས་ཆེན་མོའི་ཞིབ་འཇུག་གསར་སྤེལ་ལས་དོན་
སྤེལ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་བོད་སྐད་རིག་ནུས་ལག་
རྩལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་ཆ་ཤོད་དབང་ལ་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ཀྱི་ཡུན་རིང་བདེ་
འཁོད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ལག་
རྩལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཉི་འོད་བོད་ཡིག་དཔེ་དབྱིབས་ཆེན་མོའི་ཞིབ་འཇུག་གྲུབ་འབྲས་ལྷ་སར་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）གཞིས་ཀས་མི་རིགས་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རང་སོར་བཞག་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་
དེང་རབས་ཀྱི་སྐྱིད་སྣང་དོད་པའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་
བྱས་ནས་གྲོང་མི་དང་ཡུལ་སྐོར་བར་རང་བྱུང་ཁོར་
ཡུག་ཁྲོད་ཀྱི་ངལ་གསོ་རྒྱག་ཡུལ་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྲུན་
ཡོད།
ཨེ་མཚོ་གཞིས་ཀའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཅིང་ལི་ལི་ཉིང་
གིས། ང་ཚོའི་གཞིས་ཀས་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་གཞི་རྒྱུ་དང་
ཨེ་ཤེ་ཡ་ཤར་ལྷོའི་ཉམས་འགྱུར་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་
ལྷ་སར་དམིགས་བསལ་གྱི་དུས་བཞིའི་གླིང་ཁ་གཏོང་
ཡུལ་ཞིག་བཏོད་ཡོད། འདིར་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་
ཁོར་ཡུག་དང་། ནུས་པ་མང་བའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་
ས་དྲོད་དང་གླུ་གར་འཁྲབ་སྟོན་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་
པར་མ་ཟད། གཟའ་མཇུག་ཏུ་ང་ཚོས་ད་དུང་མེ་
ཕུང་དགོང་ཚོགས་གཉེར་གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད།
གྲོང་མི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས། དེ་རིང་
གྲོགས་པོ་དང་ནང་མི་མཉམ་དུ་དེ་གར་སྤྲོ་གསེང་ལ་
ཡོང་བ་ཡིན། ཁོར་ཡུག་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག ང་
ཨེ་མཚོ་གཞིས་ཀར་ཡོང་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན། དེ་གར་
རི་དང་ཆུ་ཡོད་པས་མ་ཚད་ཁང་པའི་ནང་དུ་ས་དྲོད་
སྙོམས་ཆས་ཀྱང་ཡོད་པས་དགུན་དུས་ཀྱང་དེ་གར་གླིང་
ཁ་གཏོང་ཆོག་གི་འདུག་ཅེས་བཤད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། ཨེ་མཚོ་
གཞིས་ཀ་གནས་ཡུལ་དེ་སྔོན་དངུལ་པར་གྲོང་ཚོའི་སྒོ་
ར་རྙིང་པ་ཡིན་པ་དང་སྒྱུར་བཀོད་བྱས་རྗེས་སྲོལ་རྒྱུན་
གྱི་བོད་བཟོའི་ཉམས་འགྱུར་སོར་འཇོག་བྱས་པར་མ་
ཟད། ཤེལ་སྒོའི་གཟིགས་སྟེགས་ཀྱང་གསར་དུ་
བསྣན་ཡོད། གཞིས་ཀས་གླིང་ཁའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་

རྣམ་པ་གསར་པ་གསར་གཏོད་དང་། གླིང་ཁའི་
འཕེལ་ཕྱོགས་གསར་པ་དང་བསྟུན་པ། རྩེར་སོན་
དང་། སྤུས་དག ཁྱད་ལྡན་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཚོལ་ཞིབ་
ཡར་བརྩོན་བཅས་བྱས་ཏེ། གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་
དཔལ་འབྱོར་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་
ཡོང་འབབ་མང་དུ་གཏོང་ཆེད་སྒུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་
བསྣན་ཡོད།
དངུལ་པར་གྲོང་ཚོའི་ཚན་རྩལ་ཆེད་ལས་ལས་
བྱེད་པ་བསྟན་འཛིན་བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས། ཨེ་མཚོ་གཞིས་
ཀ་བསྐྲུན་ཚུན་དུ། ཡུལ་སྐོར་བ་མི་ཐེངས་ཁྲི་3ལྷག་
ཙམ་གྱི་ཡིད་དབང་བཀུག་ཡོད། མིག་སྔར་གྲོང་ཚོ་དེ་
གའི་གྲོང་མི་8ལས་ཞུགས་ཐུབ་པ་དང་། ཟླ་རེར་
འབབ་འཕར་སྒོར་ཁྲི་3ལྷག་ཙམ་བྱུང་བ། གྲོང་ཚོའི་
མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་ལ་འབབ་འཕར་སྒོར་ཁྲི་65
ལྷག་ཙམ་བཅས་བྱུང་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ད་ལོའི་ཟླ་9ཚེས་8ཉིན། ལྷ་ས་གྲོང་ཨུད་ཀྱི་
ཧྲུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་གྲོང་སྤྱི་ཝང་ཆང་གིས་ཨེ་མཚོ་
གཞིས་ཀའི་རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཡུལ་དངོས་སུ་
བརྟག་ཞིབ་གནང་སྐབས་ས་ཁོངས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་
རིག་གནས་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཆར་གཞི་ཚུགས་པ་
དང་། གཉེར་སྐྱོང་གི་ངེས་གནས་ལ་དམ་པོར་
དམིགས་པ། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ངང་སྔོ་
འགྱུར་མཛེས་ལྗོངས་ཇུས་འགོད་བྱེད་པ། རྣམ་
གྲངས་ཀྱི་ནང་དོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
སུ་གཏོང་བ། དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་དང་ཡུལ་
བབ་དང་བསྟུན་ནས་སྤྲོ་གསེང་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་
རྒྱས་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་བླང་བྱ་བཏོན་

ཡོད།
ལི་ཉིང་གིས། རྗེས་མར་ང་ཚོས་ད་ཐེངས་ཀྱི་
བརྟག་ཞིབ་བླང་བྱ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་སུ་བྱས་
ཏེ། ཕྱི་ལོ་དུས་ཐེངས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྐྲུན་
རྩིས་ཡོད། དུས་ཐེངས་གཉིས་པར་ལུམས་དང་ཞག་
སྡོད་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་བསྐྲུན་རྗེས་ས་
གནས་དེ་གའི་གྲོང་མིར་ལས་ཞུགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་དེ་
བས་མང་བ་མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་
ཅིག་སང་ལོ་ང་ཚོས་ད་དུང་ལས་རིགས་རྩལ་ནུས་གསོ་
སྦྱོང་རྟེན་གཞི་ཞིག་བསྐྲུན་ནས་ས་གནས་དེ་གའི་མང་
ཚོགས་ལ་སྣ་མང་ཅན་གྱི་ཆེད་ལས་རྩལ་ནུས་གསོ་སྦྱོང་
བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོ་དང་གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་མཉམ་
ལས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཁེ་སྤོགས་བགོ་བཤའ་རྒྱག་སྐབས་ད་
ཆ་ལོ་ལྟར་མ་མཐའི་ཁེ་སྤོགས་སྒོར་ཁྲི་65འགན་ལེན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དུས་ཐེངས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲངས་
བསྐྲུན་ནས་གཉེར་སྐྱོང་བྱས་རྗེས། ང་ཚོས་ད་དུང་
ཚོང་གཉེར་གྱི་ཡོང་འབབ་གཞིར་བཟུང་། ཁེ་སྤོགས་
བགོ་བཤའི་བསྡུར་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་
བཤད།

དགུན་དུས་གླིང་ཁ་བསྐྲུན་པ་ལས་ཨེ་མཚོ་
གཞིས་ཀ་དེ་ལྷ་སའི་དགུན་དུས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་
གྱི་བཀྲག་མདངས་འཚེར་ས་གསར་པར་གྱུར་པར་མ་
ཟད། ས་མཐོའི་དགུན་དུས་ཡུལ་སྐོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
འདྲ་བཟོ་དང་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་ཆོག་པའི་ཉམས་མྱོང་
ཡང་མཁོ་འདོན་བྱས་ཡོད། ལྷ་སར་དགུན་དུས་གྲང་
ངར་ཆེ་ཡང་སྤྲོ་གསེང་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དེ་བས་མང་
དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཨེ་མཚོ་གཞིས་ཀས་དགུན་དུས་ཀྱི་གླིང་ཁ་བསྐྲུན་ནས་ཡུལ་ཁོངས་ཧྲིལ་པོ་དང་དུས་སྐབས་ཧྲིལ་པོའི་
རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་གྱི་རྣམ་པ་གསར་པ་བཏོད་པ།

ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་
ཐེངས་བཞི་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་བྱེད།